

مقاله / تأسی انقلاب اسلامی به قیام امام حسین (ع)

۱۱ آبان ۱۳۹۳ ساعت ۱۴:۱۵

حضرت امام (ره) در اعتراض به برگزاری جشن های دوهزار و پانصد ساله، اعلامیه ای صادر کردند که در بخشی از آن آمده است: «امام حسین (ع) با قیام علیه یزید، بزدلی این شخص را بر جهانیان آشکار می کند. این جنگ همیشه ادامه داشته است. علمای بزرگ اسلام همواره علیه مستبدان و افراد بی عقلی که ملت را به زنجیر می کشیده اند و ثروت کشور را به هدر داده اند تا هوس ها و امیال خود را فرو بنشانند مبارزه کرده اند.»

مقدمه

آن دسته از قیام ها و انقلاب هایی که در راه فضایل انسانی قرار گرفته اند، محدود به زمان خاصی نبوده و شکست در آن ها معنا ندارد. شعاع قیام امام حسین(ع) علی رغم سرکوب ظاهری آن در محرم سال ۶۱ قمری عالم را در نوردید و از فردای عاشورا، صدای عاشوراییان کاخ ظلم و ستم را لرزاند. یکی از این فریادها که بعد از حدود چهارده قرن از حنجره امام خمینی (ره) برخاست. فریاد حق طلبی ملت ایران در پانزده خرداد ۱۳۴۲ بود که در نهایت منجر به پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن سال ۵۷ شد. در این نوشتار سعی در آشنایی بیشتر با کلام و اندیشه امام خمینی (ره) و تأثیر قیام عاشورا در افکار و اندیشه های امام خمینی که در انقلاب اسلامی ایران متجلی شده و همچنین پاسخ دادن به سوالاتی از قبیل اینکه چگونه امام خمینی از فرهنگ متعالی عاشورا در به ثمر رساندن نهال انقلاب استفاده کرد، می باشد.

علل و اهداف قیام عاشورا

آن چه از روایات معتبر بر می آید این است که علت قیام امام حسین (ع) مقابله با سلطان جائز، زیر پا نهادن عدالت، سلطنت یزید به نام اسلام وارونه جلوه دادن اسلام، براندازی حکومت فاسد اموی و اصلاح امت پیامبر(ص) و قیام علیه ظالم و برپایی حکومت عدل است. چنانچه آن حضرت می فرماید "من از روی طغیانگری و فساد و ظلم قیام نکردم، بلکه برای اصلاح امت جدم رسول الله و خواستار امر به معروف و نهی از منکر هستم"

اینک سوال این است که فرهنگ انقلاب عاشورا از چه طریق این انسجام و همبستگی را در مردم ایران ایجاد کرد که امام خمینی (ره) با استفاده از آن توانست رهبری قیام را بر عهده بگیرد و در بهمن ۱۳۵۷ به پیروزی برساند.

۱ - معرفی باطل و رسوایی چهره ی منافق

یکی از آثار فرهنگی قیام عاشورا، معرفی باطل و رسوا کردن چهره نفاق بود. همان طور که واقعه کربلا چهره واقعی حکومت دروغین معاویه را برای مردم روشن کرد. امام خمینی نیز با افشاگری خود در سخنرانی ها چهره زشت و ننگین حکومت شاه را که تا آن زمان با عوام فریبی مردم را فریب می داد به مردم نشان داد و مردم دانستند که بدبختی های ملت از کجا سرچشمه می گیرد. در واقع قیام عاشورا، چراغ هدایتی در اختیار حضرت امام خمینی (ره) قرار داد تا بتواند در پرتو آن اسلام را بشناسد و آن را از دست نااهلان نجات دهد.

۲ - احیای روحیه شهادت طلبی

شهادت در فرهنگ شیعی یعنی جاودانگی و بهترین راه رسیدن به معشوق و ذات حق است این موهبت را شیعه از امام حسین (ع) و خود سرخش دارد که راه جاودانگی را به بشر آموخت امام حسین (ع) در این باره می فرمایند: «بشتابید به سوی مرگی که راه فراری از آن نیست. این تیرها سفیران دشمن به سوی شما می آیند. به خدا قسم که هیچ فاصله ای بین شما و بهشت و جهنم غیر از مرگ وجود ندارد که شما را به بهشت می رساند و دشمنان را به آتش جهنم واصل می کند.» با این خون ها بود که انقلاب آبیاری شد و به برکت احیای روحیه شهادت طلبی شجاعانه به جنگ با ظلم و فساد رفت تا این که انقلاب در سال ۵۷ به پیروزی رسید.

۳ - شعار و لعن و نفرین

در قرآن کریم آمده است «آگاه باشید که لعن و نفرین خدا بر ستمگران جاری است» در بسیاری از زیارت ها به ویژه زیارت عاشورا لعن بر ستمگران و منافقان به مانند اعلان برائت از آنهاست که در مقابل حق ایستاده اند. امام خمینی (ره) در این باره می فرماید «آن چه لعن و نفرین بر ستمگران آل بیت است تمام فریاد قهرمانانه ی ملت هاست بر سردمداران ستم پیشه در طول تاریخ الی الابد»

۴ - مراسم عزاداری

مراسم عزاداری امام حسین (ع) علاوه بر زنده نگاه داشتن یاد و خاطره شهدای کربلا باعث احیای فرهنگ عاشورا در طول این چهارده قرن و نیز باعث انسجام و همبستگی بیشتر شیعیان و منشاء قیام های شیعی در طول تاریخ بوده است. امری که محققان غربی نیز بر آن تأکید دارند. نیکلسن در این باره می گوید «حادثه کربلا حتی باعث پشیمانی و تأسف امویان شد، زیرا این واقعه شیعیان را متحد کرد و برای انتقام حسین(ع) یکصدا شدند و صدای آنان در همه جا به ویژه عراق و میان ایرانیان انعکاس یافت.» نیک آزادی درباره تأثیر مراسم عزاداری امام حسین (ع) در نهضت امام خمینی می نویسد: «تعزیه و روضه خوانی ها بیشتر به صورت یک تریبون سیاسی به منظور بیان مفاصد اجتماعی و بی عدالتی و ضرورت مبارزه، علیه آن ها در آمد.» امام خمینی نیز می

فرمایند: «باید بدانید که اگر می خواهید نهضت شما محفوظ بماند، باید این سنت ها (عزاداری و سوگواری) را حفظ کنید.»

اما در این بخش میزان به کارگیری امام خمینی (ره) از فرهنگ عاشورا در جریان نهضت را بررسی خواهیم کرد.

تظاهرات دهم محرم ۱۳۸۳ هجری قمری و قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲

فرا رسیدن محرم ۸۳ و پابرجا ماندن حوزه علمیه قم با وجود تلاش دولت در تعطیل کردن آن معنای بسیار داشت: «معنای حضور حسین در مبارزه‌ای بزرگ». حضرت امام (ره) در این سال تمام قوای خود را به کار گرفت تا محرم صورت واقعی خود را باز یابد به همین جهت در پیام خود وعاظ را به افشاگری ترغیب می کند. از این جهت است که در آن دهه وعاظ ضمن اظهار انزجار از یزید، با نوحه سرایی و اشعار انقلابی یاد شهدای فیضیه را نیز گرامی دارند. در دهم محرم، مردم علی رغم تهدیدات مکرر رژیم به خیابان ها می آیند و با شعار «خمینی بت شکن خدا نگهدار تو»، «مرگ بر دیکتاتور» مراسم سیاسی خود را به مجلس عزاداری امام حسین (ع) متصل می کنند. همچنین سخنرانی امام خمینی (ره) در میان جمعیت با شکوهی که به قم آمده بودند و در عین حال تظاهرات وسیع دهم و یازدهم محرم چهره مبارزات را به شکل مذهبی درآورد و مستقیماً شاه و رژیم پهلوی را در معرض تهاجم قرار داد. ثمره سخنرانی حضرت امام (ره) در پانزدهم خرداد ۴۲ به بارنشست و هزاران زن و مردم با فریاد «یا مرگ یا خمینی» با تاسی به مکتب جهاد و انقلاب امام حسین (ع) به شهادت رسیدند. به طوری که حضرت امام (ره) در سال ۵۶ درباره این حادثه بزرگ فرمودند: «محرم چه ماه مصیبت زا و چه ماه سازنده و کوبنده ای است. محرم نهضت بزرگ سید شهیدان و سرور اولیای خداست که با قیام خود در مقابل طاغوت تعلیم سازندگی و کوبندگی را به بشر داد و راه فنای ظالم و شکستن ستمکار را راه فدایی دادن و فدایی شدن دانستن و این خود سرلوحه تعلیمات اسلام است برابر ملت ها تا آخر دهر. نهضت دوازده محرم و پانزده خرداد در مقابل کاخ ظلم شاه و اجانب به پیروی از نهضت مقدس حسین چنان سازنده و کوبنده بود که مردانی مجاهد و فداکار تحویل جامعه داد که با تحرک و فداکاری روزگار را بر ستمکاران و خائنان سیاه نمودند» و «رمز پیروزی اسلام بر کفر جهانی را در این قرن که پانزده خرداد سرآغاز آن بود دوازده محرم حسینی جستجو کنید که انقلاب اسلامی ایران پرتوی از عاشورا و انقلاب عظیم الهی آن است.»

* اعلامیه حضرت امام به مناسبت جشن های دو هزار و پانصد ساله:

حضرت امام (ره) در اعتراض به برگزاری جشن های دوهزار و پانصد ساله، اعلامیه ای صادر کردند که در بخشی از آن آمده است: «امام حسین (ع) با قیام علیه یزید، بزدلی این شخص را بر جهانیان آشکار می کند. این جنگ همیشه ادامه داشته است. علمای بزرگ اسلام همواره علیه مستبدان و افراد بی عقلی که ملت را به زنجیر می کشیده اند و ثروت کشور را به هدر داده اند تا هوس ها و امیال خود را فرو بنشانند مبارزه کرده اند.»

* اربعین سال ۵۶

در اربعین حسینی سال ۵۶ مردم ده ها شهر به تظاهرات وسیع ضد رژیم پرداختند و شعار «استقلال آزادی ، جمهوری اسلامی» چون یک سرود همگانی به نهضت اوج داد.

* هفدهم شهریور سال ۵۷

حضرت امام در محکومیت حادثه هفده شهریور ۵۷ با صدور اعلامیه ای اظهار داشتند: «چهره ی ایران امروز گلگون است و دلاوری و نشان در تمام اماکن به چشم می خورد. آری چنین است راه امیرمومنان (ع) و سرور شهیدان امام حسین(ع)». همچنین در سخنرانی سال ۱۳۵۸ . حضرت امام شهدای ۱۷ شهریور را در شمار شهدای کربلا آوردند: «در هفده شهریور مکرر عاشورا و میدان شهدا مکرر کربلا و شهدای ما مکرر شهدای کربلا و مخالفان ملت ما مکرر یزید و وابستگان او هستند»

* امواج خروشان تاسوعا و عاشورای سال ۵۷

تظاهرات تاسوعا و عاشورای سال ۵۷ که به جای سوگواری به یک نمایش بزرگ مذهبی و یک فراندوم بدون شمارش رای تبدیل گردید. محبوبیت حضرت امام (ره) و رهبری قاطع او را عملاً اثبات و تکرار کرد. تصاویر ایشان در دستان جمعیتی بود که به خیابان انقلاب می پیوستند و قیام امام حسین(ع) را از قرن ها پیش به نمایش می گذاشت. در بند پانزده قطعنامه این راهپیمایی آمده است: «ما به روان پاک و پرافتخار شهدای جنبش اسلامی ایران و به خصوص شهدای مبارز پانزده ساله که سهم شایانی در پیش بود اهداف مبارزه دارند و با الهام از مکتب حسین بن علی (ع) بی دریغ خون خود را نثار کرده اند درود می فرستیم.» همچنین حضرت امام در پاسخ به این تظاهرات عظیم اعلامیه ای صادر کردند که «شما در راهپیمایی های بزرگ سراسری ایران در روزهای تاسوعا و عاشورا (با) سید مظلومان و امام فداکاران (ع) تجدید عهد نمودید.»

* حضرت امام (ره) و تلاش در جهت پاسداری از اسلام

یکی از موضوعاتی که در کلام امام حسین(ع) و شبیه آن در بیانات امام خمینی (ره) می باشد اهمیت حفظ اسلام است. حضرت سیدالشهدا(ع) می فرمایند: «اگر دین جدم پیامبر (ص) استوار نمی ماند مگر با کشته شدن من، پس ای شمشیرها مرا دریابید» امام خمینی نیز همه مقصد خویش را در مکتب خود می داند و می فرماید: «تمام مقصد ما مکتب ماست و همه باید فدای اسلام شویم اگر ما اسلام را در خطر دیدم همه مان باید بدویم تا حفظش کنیم. اگر جهان خوران بخواهند در مقابل دین ما بایستند ما در مقابل همه ی دنیای آنان خواهیم ایستاد»

* ثبات و پایداری انقلاب اسلامی

حضرت امام (ره) علل محدثه انقلاب اسلامی ایران را مدیون و مرهون عاشورا و درسی که مردم از امام حسین(ع) آموختند می دانند و لذا در سخنان خویش می فرمایند: «ما باید همه متوجه این معنا باشیم که اگر قیام حضرت سید الشهداء (ع) نبود، امروز ما نمی توانستیم پیروز شویم. انقلاب اسلامی ایران پرتوی از عاشورا و انقلاب عظیم الهی آن است» و «تمام این وحدت کلمه‌ای که مبدا پیروزی ما شد، برای خاطر این مجالس عزا و این مجالس سوگواری و این مجالس تبلیغ و ترویج اسلام شد.»

* مقاومت در برابر دشمنان:

امام خمینی (ره) در تمام مراحل انقلاب به پیروی از امام حسین (ع) راه صبر و استقامت را به مردم توصیه و در بیانات خویش در فروردین ۱۳۴۲ در مورد وظایف عمومی مسلمین برای صیانت از اسلام می فرمایند: «شما پیرو پیشوایانی هستید که در برابر مصائب و فجایع صبر و استقامت کردند، آنچه امروز می بینم نسبت به آن چیزی نیست، پیشوایان بزرگوار ما حوادثی چون عاشورا و شب یازدهم محرم را پشت سر گذاشتند و در راه دین خدا چنان مصایبی را تحمل کردند، عیب است برای کسانی که ادعای پیروی از حضرت امیر(ع) و امام حسین(ع) را دارند در برابر این نوع اعمال رسوا و فضاحت آمیز دستگاه حاکمه خود را بیازند» و «ما باید روی آن فداکاری‌ها حساب کنیم که سیدالشهدا(ع) چه کرد و چه بساط ظلمی را بر هم زد و ماهم چه کرده ایم؟ مگر خون‌ها رنگین تر از خون سید الشهداء است؟ ما چرا بترسیم از این که خون بدهیم یا این که جان بدهیم؟ دستورات این دستورات برای همه که «کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا» دستور داد به این که هر روز و در هر جا باید همان نهضت را با استقامت ادامه دهید.»

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۲۴۰/ع-حسین-امام-قیام-اسلامی-انقلاب-تأسی-مقاله/>